

SPIS TREŚCI

OD REDAKCJI (Cecylia Kuta, Rafał Łatka)	11
---	----

I. ESEJE

▪ Krzysztof Łabędź , Opozycja polityczna w systemie niedemokratycznym w Polsce – wybrane problemy teoretyczne i metodologiczne	15
▪ Rafał Łatka, Jan Żaryn , Czy Kościół katolicki był permanentną opozycją wobec rządów komunistów w Polsce „ludowej”?	31
▪ Csaba G. Kiss , „Czas strefowy”. Transformacja na Węgrzech w świetle kilku powiązań regionalnych	70

II. STUDIA

▪ Arkadiusz Czwołek , Wydarzenia Marca 1968 r. na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu. Działania władz państwowych i aparatu bezpieczeństwa wobec środowisk studenckich	82
▪ Jaroslav Rokoský , K 231. Association of Former Political Prisoners in Czechoslovakia during the Prague Spring of 1968	114
▪ Grzegorz Majchrzak , Prawdziwa solidarność zamiast deklaratywnej przyjaźni. Polskie protesty przeciwko inwazji wojsk Układu Warszawskiego na Czechosłowację w 1968 r.	141
▪ Katarzyna Wilczok , Zarys działalności zagranicznej pierwszej Solidarności w świetle polskich dokumentów	172
▪ Konrad Białecki , Opór społeczny a Kościół. Spojrzenie z perspektywy pewnego miasta średniej wielkości	199
▪ Mateusz Sokulski , Reakcje społeczeństwa jugosłowiańskiego na powstanie i rozwój Solidarności 1980–1981	226

III. VARIA

▪ Oleh Razyhrayev , W obronie więzionych komunistów. Czerwona Pomoc Zachodniej Ukrainie: struktura organizacyjna i działalność na Wołyniu i w Galicji Wschodniej w okresie międzywojennym ..	252
▪ Mieczysław Ryba , Proces ukrainizacji Kościoła grekokatolickiego w Galicji Wschodniej w pierwszym etapie posługi duszpasterskiej metropolity Andrzeja Szeptyckiego (1899–1919). U źródeł konfliktu religijnego i narodowościowego na kresach południowo-wschodnich II Rzeczypospolitej.	275

▪ Joanna Bugajska-Więclawska , Dział Kontroli Ruchu Kordonowego Litwy Środkowej	291
▪ Jiří Plachý , Żołnierze Legionu Czechów i Słowaków w niewoli sowieckiej 1939–1941	312
▪ Ēriks Jēkabsons , Polacy na Łotwie w okresie okupacji sowieckiej w latach 1940–1941: represje	346
▪ Władimir Niewieżyn , Polacy na dyplomatycznym bankiecie na Kremlu 4 grudnia 1941 r.	368
▪ Grzegorz Berendt , Udział kawalerii SS w masowych zbrodniach na Żydach dokonanych na Polesiu latem 1941 r.	382
▪ Robert Skobelski , Ostatnia odsłona odwilży. Kampania przed wyborami do Sejmu PRL ze stycznia 1957 roku	402
▪ Daniel Gucewicz , Jan Lech (1916–1979). Przyczynek biograficzny do dziejów Urzędu ds. Wyznań (i nie tylko)	436
▪ Waldemar Graczyk, Jolanta M. Marszalska , Klasztor Karmelitów Bosych w Czernej w świetle sprawy obiektowej „Wspólnota” (1954–1971)	465
▪ Krzysztof Tarka , „Jest typem dość sympatycznym”. Józef Retinger i wywiad cywilny PRL	477
▪ Jarosław Durka , Kryptonim „Wrota” – kontrwywiad PRL wobec działalności Ambasady Rumunii w Warszawie w latach 1967–1971	493

IV. DOKUMENTY

▪ Józef Wolczański , Księżdz Stanisława Szatko kronika parafii rzymskokatolickiej Firlejów w archidiecezji lwowskiej z lat 1939–1944	512
▪ Łukasz Krucki , Prymas August Hlond w obliczu śmierci. Nieznane źródło narracyjne o ostatnich dniach jego życia i śmierci (18/19–22 października 1948 r.)	543

V. RECENZJE

▪ Jak (nie) pisać o wydarzeniach historycznych. Grzegorz Gauden, <i>Lwów: kres iluzji. Opowieść o pogromie listopadowym 1918</i> , Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych Universitas, Kraków 2019, 615 s. (Zbigniew Zaporowski)	555
▪ Cecylia Kuta, <i>Nieczurowane. Z dziejów drugiego obiegu wydawniczego w Krakowie w latach 1976–1990</i> , Instytut Pamięci Narodowej, Kraków 2019, 799 s. (Evelina Kristanova)	563
▪ <i>Brudne wspólnoty. Przestępczość zorganizowana w PRL w latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych XX wieku</i> , ed. Karol Nawrocki, Daniel Wicenty, Instytut Pamięci Narodowej, Gdańsk–Warszawa 2018, 352 s. (Krzysztof Brzechczyn)	571

VI. KONFERENCJE

▪ Patryk Pleskot , Instrukcja instalacji rządów. Sprawozdanie z konferencji „»Władzy raz zdobytej...« Początki systemu komunistycznego w Polsce 1944–1947”, Rzeszów 23–25 października 2019 r. . . .	578
Wykaz skrótów	583

CONTENTS

EDITORIAL (Cecylia Kuta, Rafał Łatka)	11
---	----

I. ESSAYS

▪ Krzysztof Łabędź , The Political Opposition in the Undemocratic System in Poland – Selected Theoretical and Methodological Problems	15
▪ Rafał Łatka, Jan Żaryn , Was the Catholic Church in Permanent Opposition to The Communist Rule in “People’s” Poland?	31
▪ Csaba G. Kiss , <i>Time Zone</i> . The Transformation in Hungary in Light of Several Regional Relationships	70

II. STUDIES

▪ Arkadiusz Czwołek , Events in March 1968 at the Nicolaus Copernicus University in Toruń. The Actions of the State Authorities and the Security Service towards the Student Community	82
▪ Jaroslav Rokoský , K 231. Association of Former Political Prisoners in Czechoslovakia during the Prague Spring of 1968	114
▪ Grzegorz Majchrzak , Real Solidarity instead of Declarations of Friendship. The Polish Protests against the Invasion of Warsaw Pact troops into Czechoslovakia in 1968	141
▪ Katarzyna Wilczok , Outline of the Foreign Activities of the first Solidarity in the Light of Polish Documents	172
▪ Konrad Białecki , Social Resistance and the Church. A View from the Perspective of a Medium-sized City	199
▪ Mateusz Sokulski , Yugoslav Society and its Approach towards the Rise and Development of the Solidarity 1980–1981	226

III. VARIA

▪ Oleh Razyhraev , In Defence of Imprisoned Communists. Red Aid of Western Ukraine: Structure and Activities in Volyn and Eastern Galicia in the interwar period	252
▪ Mieczysław Ryba , The Process of Ukrainisation of the Greek Catholic Church in Eastern Galicia in the First Stage of the Pastoral Ministry of Archbishop Andrzej Szeptycki (1899–1919). At the Source of the Religious and National Conflict in the South-Eastern Borderlands of the Second Polish Republic ..	275

▪ Joanna Bugajska-Więclawska , The Central Lithuanian Border Movement Control Department . . .	291
▪ Jiří Plachý , Soldiers of the Czech and Slovak Legions in Soviet Captivity 1939–1941	312
▪ Ēriks Jēkabsons , Poles of Latvia during Soviet Occupation, 1940–1941: Repressions	346
▪ Władimir Niewieżyn , Poles at a Diplomatic Reception in the Kremlin on December 4, 1941	368
▪ Grzegorz Berendt , Participation of SS Cavalry in Mass Crimes Committed against Jews in Polesie in the Summer of 1941.	382
▪ Robert Skobelski , Last Stage of the Thaw. The run-up to the PRL Parliamentary Election in January 1957	402
▪ Daniel Gucewicz , Jan Lech (1916–1979). A Biographical Contribution to the History of the Office for Religious Affairs (and not only)	436
▪ Waldemar Graczyk, Jolanta M. Marszalska , Monastery of the Discalced Carmelites in Czerna in Light of the “Wspólnota” Object Case File (1954–1971)	465
▪ Krzysztof Tarka , “He’s a pretty nice person.” Józef Retinger and the Civilian Intelligence Service of the People’s Republic of Poland	477
▪ Jarosław Durka , Code name “Gate” – Actions of the Polish People’s Republic’s Counterintelligence Towards the Activity of the Embassy of Romania in Warsaw during 1967–1971	493

IV. DOCUMENTS

▪ Józef Wolczański , Fr Stanisław Szatko, Chronicle of the Roman Catholic Parish of Firleje in the Archdiocese of Lviv, 1939–1944	512
▪ Łukasz Krucki , Primate August Hlond Facing Death. Unknown Narrative Source about the Last Days of his Life and Death (18/19–22 October 1948)	543

V. BOOK REVIEWS

▪ How (not) to write about historical events. Grzegorz Gauden, <i>Lwów: kres iluzji. Opowieść o pogromie listopadowym 1918</i> , [Lviv: the end of the illusion. The Story of the November 1918 Pogrom], Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych Universitas, Cracow 2019, 615 pp. (Zbigniew Zaporowski)	555
▪ Cecylia Kuta, <i>Niecenzurowane. Z dziejów drugiego obiegu wydawniczego w Krakowie w latach 1976–1990</i> [Uncensored. From the history of the second publishing circuit in Cracow in 1976–1990], Institute of National Remembrance, Cracow 2019, 799 pp. (Evelina Kristanova)	563
▪ <i>Brudne wspólnoty. Przystępczość zorganizowana w PRL w latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych XX wieku</i> , [Dirty Communities. Organized crime in the People’s Republic of Poland in the seventies and eighties of the twentieth century], ed. Karol Nawrocki, Daniel Wicenty, Institute of National Remembrance, Gdańsk–Warsaw 2018, 352 pp. (Krzysztof Brzechczyn)	573

VI. CONFERENCES

▪ Patryk Pleskot , Rule Installation Instructions. Report from the conference “‘Power once conquered...’ The beginnings of the communist system in Poland 1944–1947,” Rzeszów 23–25 October 2019	578
---	-----

Abbreviations	583
--------------------------------	-----